

Helsingin seudun kauppakamarin viestit budjettiriiheen: osaamiseen panostamalla ratkaisuja työvoimapulaan

- **Ammatillisen koulutuksen** mahdollisuudet osaajatarpeisiin vastaamisessa ja jatkuvan oppimisen toteuttamisessa on käytettävä nykyistä selkeästi paremmin. Ammatillisen koulutuksen **tiivis työelämäkytkös** on erittäin tärkeä sekä yritysten että oppilaitosten mielestä. Yritykset toivovat koulutuksen järjestäjiltä apua etenkin kahteen osa-alueeseen liittyen: 1. Oppilaitoksilta toivotaan kykyä tarjota valmiita ratkaisuja osaajatarpeisiin. 2. Opiskelijoita ei saa unohtaa yrityksiin koulutus- ja oppisopimusten aikana, vaan oppilaitokselta tarvitaan riittävää yhteydenpitoa oppimisen tueksi. Myös **opettajien työelämäkytköksen taso** vaihtelee suuresti ja sillä on suuri merkitys sekä yritysten osaamistarpeiden ymmärtämisessä, opiskelijoiden työelämäjaksojen onnistumisessa ja koko ammatillisen kentän koulutuksen työelämävastaavuuden kehittämisessä. **Näiden tukemiseen tarvitaan kohdennettuja resursseja.**
- Nopeita ratkaisuja on löydettävissä **satsaamalla tutkintoa lyhyempiin koulutusmuotoihin**, joiden avulla pystytään vastaamaan nopeasti muuttuviin alakohtaisiin osaajatarpeisiin. Esimerkiksi TE-hallinnon rekrykoulutuksilla pystytään vastamaan yrityskohtaisesti osaajatarpeisiin. Jo olemassa olevista TE-hallinnon koulutuspalveluista on otettava nopeasti tehot irti ja tarpeet kartoitettava alueellisesti yhteistyössä yritysten kanssa, jotta seuraavan kuuden kuukauden aikana mahdollisimman moni avoinna oleva työpaikka saataisiin täytettyä. Uudellamaalla Ennakointikamari tarjoaa tähän valmiin yhteistyöalustan.
- Ammatillisen koulutuksen potentiaali maahanmuuttajien työllistymisessä on hyödynnettävä nykyistä paremmin. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää **vieraskielisen ammatillisen koulutuksen järjestämisalupiin** ja alueiden työvoimatarpeisiin. Päätöksenteossa on kuultava nykyistä paremmin elinkeinoelämän tarpeita ja jäykästä lupasäätelystä on luovuttava.
- **Osaamistarpeiden ennakointia** on tehtävä yhteistyössä koulutustoimijoiden, TE-hallinnon, kuntien ja yritysten kesken. Ennakointi tulee siirtää ylätason analyyseistä käytännön toimiksi alueilla siten, että osaamistarpeisiin voidaan vastata joustavasti ja nopeasti. Uudellamaalla toimii Ennakointikamari, joka yhdistää yllä mainitut toimijat ja jonka kautta tiedolla johtamisen rooli vahvistuu.
- **Korkeakouluilla on merkittävä rooli osaajatarpeisiin vastaamisessa.** Aloituspaikkamäärissä on otettava huomioon myös alueelliset tarpeet. Uudellamaalla vaje aloituspaikoista alueen nuorten lukumäärään nähden on kasvava ja alueen korkeakoulupaikat ovat vetovoimaisia myös muualta tulevien nuorten keskuudessa. Pula aloituspaikoista heijastuu myös uusmaalaisten yritysten osaavan työvoiman saatavuuteen ja tilanne on korjattava mahdollisimman nopeasti.
- **Jatkuvan oppimisen ja työllisyyspalveluiden rakenteen** uudistukset on kytkettävä tiiviisti yhteen, jotta työllisyyspalveluista on mahdollista saada mahdollisimman vaikuttavat niin yritysten kuin yksilöiden näkökulmasta katsottuna. Uusien rakenteiden luomisen sijaan ratkaisuja pitäisi etsiä

tiivistämällä yhteistyötä julkisen ja yksityisen sektorin välillä sekä nykyistä selkeästi monipuolisempaa digitalisaation hyödyntämistä.

- **Sujuvat oleskelulupaprosessit** ovat välttämätön edellytys työvoimapulan helpottamiseksi. Kauppakamari kannattaa hallituksen toimia lupaprosessien sujuvoittamiseksi. Hallituksen on pidettävä huolta riittävistä valmisteluresursseista, jotta lainsäädäntö kokonaisuudessaan saadaan uudistettua ja voimaan vuonna 2022. Pelkkä lupaprosessin uudistaminen ei kuitenkaan riitä, sillä iso pullonkaula on asioiden hidas vireille saanti, mikä aiheutuu edustustojen ja lähetystöjen hitaasta palvelukyvyvystä.
- **Kansainvälisten osaajien houkuttelussa ja integroinnissa on satsattava laadukkaisiin asettautumispalveluihin** ja niihin on kytkettävä myös koulutuspalvelut. Vuonna 2017 perustetun International House Helsinki -palvelun kehittäminen valtakunnalliseksi toimintamalliksi kohti yhden luukun palvelua, joka yhdistää työllisyys-, koulutus- ja rekrytointipalvelut. International House Helsinki –palvelussa on jo mukana Migri, Kela, Eläketurvakeskus, verottaja), Uudenmaan TE-toimisto, Helsinki, Espoo ja Vantaa sekä kauppakamari ja SAK. Pilotin toteuttamiseen löytyy osaamista ja halukkuutta pk-seudun toimijoista.